

## **Zonne-energie** (inspraakreactie ZLTO Gemert-Bakel, 25-4-2024)

Via deze inspraak wil de ZLTO-afdeling Gemert-Bakel reageren op het voorliggende raadsvoorstel Zonne-energie. Als agrarische sector zijn wij ervan overtuigd dat wij als onderdeel van onze bedrijfsvoering een belangrijke bijdrage kunnen leveren in de energietransitie. De ZLTO heeft bij de vaststelling van het “Afwegingskader Zonnevelden “ in maart 2020 aangegeven dat de aanleg van zonnevelden in het buitengebied als sluitstuk van grootschalige energieopwekking moet worden gezien. Andere energiebronnen zoals windenergie en mono-vergisting hebben de voorkeur vanwege het geringe areaalverlies, betere efficiëntie en het behoud van bodemleven.

De ZLTO vindt dat bij de beoordeling van concrete projectvoorstellen van zonnevelden de gevolgen voor de landbouwstructuur een van de beoordelingscriteria moet zijn. Het buitengebied is immers het werkgebied (voedselproductie) van onze leden, waarbij we goed in ogenschouw moeten nemen dat de beschikbaarheid van kwalitatief goede landbouwgrond de basis vormt van voedselzekerheid. De huidige omstandigheden in de wereld, denk in deze aan de oorlog in Oekraïne en de klimaatsveranderingen, maken pijnlijk duidelijk dat betaalbare voedselzekerheid niet vanzelfsprekend meer is.

Vanuit de agrarische sector hechten we enorm veel waarde aan het leidende principe *Zorgvuldig ruimtegebruik*. Primair moet daarom eerst gekeken worden naar oplossingen met meervoudig ruimtegebruik zoals zon-op-dak. Daarnaast attenderen wij u op initiatieven zoals windenergie maar ook de productie van biogas welke een efficiëntere energieproductie laten zien zonder ruimtebeslag.

Bovengenoemde stellingname sluit naadloos aan met de in Oktober 2023 verschenen kaderbrief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. In het bijzonder verwijst ik naar pagina 2 waar geschreven staat dat (ik citeer)

*Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonnepanelen is in principe ongewenst. Om die reden hebben de provincies in hun verordeningen de voorkeursvolgorde zon of een vertaling daarvan vastgelegd, waarbij trede 4 van de zonneladder niet gebruikt zal worden tenzij het gaat om de volgende uitzonderingsmogelijkheden.*

- 1. Agri-PV in combinatie met een substantiële agrarische functie met een zonnepark.*
- 2. Landbouwgronden die op basis van bestuurlijke bindende afspraken in transitie zijn.*
- 3. Als aanleg van zonneparken op gronden betekenisvol bijdraagt aan de vermindering van de netcongestie of zorgt voor vergroting van efficiëntere netwerkgebruik.*

In de nota Zonne-energie bijgevoegd bij het raadsvoorstel (zie bijlage 2) wordt bij 1.2 aangegeven dat zonne-energie de meest voor de hand liggende techniek is om invulling te geven aan deze opgave, mede doordat windenergie (d.m.v. grote windturbines) niet mogelijk is en andere vormen van hernieuwbare elektriciteit onvoldoende potentie hebben. Wij plaatsen vraagtekens bij deze stellingname.

Met verbazing (maar eigenlijk zou een andere woordkeuze beter op zijn plaats zijn) hebben wij kennisgenomen van de “Potentiekaart zonne-energie” gemeente Gemert- Bakel. De auteur van deze kaart is de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

ZLTO herkent zich niet in de wijze waarop de kaart een gebiedsindeling laat zien waarbij onderscheid wordt gemaakt qua bodemgeschiktheid voor akkerbouw. Volgens deze kaart zou het grootste deel van de grond ‘redelijk tot matig’ geschikt zijn voor akkerbouw. Dit sluit niet aan bij wat onze leden als grondgebruikers ervaren.

Als we kijken naar de beschrijving van de herkomst van deze kaart lezen we: *Beoordeling van de bodemeenheden van de bodemkaart 1:50.000 voor Noord-Brabant voor hun landbouwkundige productiecapaciteit volgens een systematiek die gebaseerd is op bodemeigenschappen; de zogenaamde WIB-C methode. Op basis van deze methode is een computerapplicatie ontworpen. ... De systematiek is landelijk, zodat ook de beoordeling van de eenheden op landelijke schaal gezien moet worden.*

Ten eerste is de mate waarin grond geschikt is voor akkerbouw, of agrarische gebruik in zijn algemeenheid, niet te bepalen door een computermodel dat zich alleen baseert op bepaalde bodemeigenschappen. Daarnaast betreft het een beoordeling op landelijk niveau, onzes inziens gaat het te kort door de bocht om deze één op één over te nemen op gemeentelijk niveau. Je kunt onze gemeente immers niet vergelijken met het gemiddelde van Nederland.

De ervaring leert dat kaarten een eigen leven gaan leiden vandaar het verzoek om de kaart in deze vorm niet meer te gebruiken.

Wij vinden het een gemiste kans dat in de zoektocht naar vormen van opwekking van duurzame energie biogas nagenoeg niet wordt genoemd. We hebben het in deze over een door de minister benoemde energiebron waarvoor over paar jaar een bijmeng-verplichting gaat gelden. ZLTO-leden hebben interesse getoond om hiermee aan de slag te gaan. Bied bestemmingsplanmatig de mogelijkheid om kleinere windturbines te plaatsen. Onderzoek wat de potentie van zon op dak is, en ga daar waar het om wat voor reden op dit moment niet mogelijk is op onderzoek uit of er toch instrumenten te vinden zijn waardoor zon op dak wel tot de mogelijkheden gaat behoren.

Laten we ons ervan bewust zijn dat het kunnen beschikken over voedselzekerheid, wat ook nog betaalbaar is, een directe relatie heeft de beschikbare hoeveelheid landbouwgrond. Vandaar onze oproep tot zorgvuldig en meervoudig ruimte gebruik .

Zijn er nog vragen dan horen wij het graag

Met vriendelijke groet,

Bestuur ZLTO – afdeling Gemert-Bakel